

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11CoP/87/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8622200928
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Arnouldová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:8622200928.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kataríny Arnouldovej a sudkýň JUDr. Janky Benkovičovej a Mgr. Andrey Hadnagyovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda, dieťa rodičov: matka A. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. XX, D., právne zast.: Kreston Slovakia Legal, s.r.o., so sídlom Mlynské Nivy 49, Bratislava, a otec E. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XX, C., právne zastúpený: JUDr. Ján Garaj, MBA, advokát so sídlom Hlavná 137, Prešov, o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Dunajská Streda zo dňa 13. júna 2023 č.k. 5P/45/2023-166, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie ruší a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Uznesením, napadnutým odvolaním, súd prvej inštancie vo výroku I. ustanovil Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda za opatrovníka pre maloletú na zastupovanie v tomto konaní a výrokom II. návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

2. Svoje rozhodnutie súd právne odôvodnil podľa článku 5 Zákona o rodine, § 2, § 360 ods. 1, § 361, § 367 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP) a § 324 ods. 1 a § 325 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), vecne tým, že otec podaným návrhom neosvedčil naliehavosť potreby bezodkladnej úpravy pomerov. Otec svoj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnil tým, že dňa 11.04.2022 odišla matka maloletej spolu s maloletou zo spoločnej domácnosti do G. H., kde v penzióne I. mala zadržať ich spoločnú dcéru a bránila otcovi v styku s ňou čo i len v minimálnom rozsahu, a to aj pod hrozbou rôznych vyhrážok. Nakoľko akákoľvek slušná komunikácia s matkou nie je možná, otec bol nútený opakovane domáhať sa styku s dcérou aj pomocou privolania policajnej hliadky, po príchode ktorej na miesto však matka predstierala, že je všetko v poriadku a tvrdila, že v styku s malou otcovi nebráni, no akonáhle polícia odišla, napätie opätovne eskalovalo a neprístojné správanie matky vo vzťahu k otcovi pretrvávalo, o čom otec predložil ako dôkaz potvrdenia o podaní trestných oznámení. Vzhľadom na neúnosnosť patologického správania matky spočívajúceho vo vedomom zamedzovaní otcovi v styku s dcérou bol otec nútený doplniť svoj návrh na rozvod manželstva aj s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia. Konanie o rozvode manželstva prebieha na Okresnom súde Svidník pod sp. zn. 4P/14/2022. Otec ďalej uvádza, že v prípade ich dcéry sa jedná o 13-mesačné dieťa, ktoré podľa úsudku otca v záujme zdravého vývoju a vývinu potrebuje oboch rodičov a otec sa obáva, že vzhľadom k jej mimoriadne nízkemu veku každý ďalší deň, kedy otec nebude mať s dcérou upravený a umožnený styk, môže mať mimoriadne závažný negatívny vplyv na ich vzájomný vzťah a môže viesť k výraznému odcudzeniu. Podľa tvrdenia otca matka nikde nepracuje, rada si dopraje aj niekoľko drinkov na dennej báze a navyše je výbušnej a cholerickej povahy a otec má obavy ako sa takáto osoba dokáže postarať o ich dcéru, keď sa bez pomoci druhých dokáže sotva postarať o seba. V prípade pasivity otca by jednak došlo k úplnému odcudzeniu dieťaťa a vystavil by dcéru nebezpečenstvu spustnutia len vo výlučnej starostlivosti matky, ak by nemal absolútne žiaden dosah a vplyv na jej výchovu. Podľa

otcových posledných informácií matka žije v G. H. aj s ďalšími členmi svojej rodiny z Ukrajiny, ktorí sa opakovane vyjadrili, že na Slovensku sú len na návšteve a plánujú putovať ďalej na západ aj s celou svojou rodinou. Z dôvodu obavy z možného násilného presťahovania matky s maloletou na otcovi neznáme miesto, je otec o to viac nútený domáhať sa ingerencie súdu, keďže má vážne obavy, že svoju milovanú dcéru viac neuvidí. Súd z vlastnej vyšetrovacej činnosti zistil, že dieťa sa nachádza na adrese A. XX, D. so svojou matkou a so starými rodičmi, kde na žiadosť súdu kolízny opatrovník prešetril pomery a zistil, že matka s maloletým dieťaťom bývajú v spoločnej domácnosti so starými rodičmi dieťaťa zo strany matky. Počas šetrenia dňa 25.05.2023 v byte bol poriadok, hygiena bola na veľmi dobrej úrovni, v domácnosti sa zdržiavali starí rodičia s mal. A., ktorá počas šetrenia kľudne spala. Starý otec uviedol, že matka dieťaťa je v práci, ďalej uviedol, že otec sa o maloletú A. nezaujíma, nestará sa o ňu, nevyhľadáva maloletú ani telefonicky ani osobne, výživné na ňu neplatí. ÚPSVaR Dunajská Streda mal snahu telefonicky kontaktovať matku dňa 26.05.2023, ohľadom získania informácie vo veci styku otca s dieťaťom, avšak neúspešne, telefónne číslo je momentálne nedostupné. ÚPSVaR Dunajská Streda dňa 11.10.2022 vykonal pohovor s matkou vo veci 10Em/1/2022 a z uvedeného pohovoru vyplýva, že matka bola predvolaná na úrad dňa 29.12.2022 a uviedla, že súdne rozhodnutie nedodržiava, nakoľko otec maloletého dieťaťa nie je v kontakte s matkou, žiadnym spôsobom ich nevyhľadáva a nekontaktuje, pritom vie na akej adrese sa matka s maloletou zdržiava. Z týchto dôvodov sa styk otca s dieťaťom nezrealizuje, pričom maloletá svojho otca nepozná. Matka má obavy z toho, že otec maloletú odnesie a nevráti ju matke, nakoľko sa to už raz stalo, tiež uviedla, že otec maloletej má problémy s návykovými látkami. Naposledy sa stretli asi v apríli 2022, rodičia maloletej nie sú v kontakte. Matke bolo navrhnuté psychologické poradenstvo, alebo možnosť návštevy mediátora. Súd prvej inštancie ďalej zistil od Okresného súdu Poprad, že konanie o rozvod manželstva, vedené pod sp.zn. 14P/20/2023 bolo prerušené do právoplatného skončenia konania vedeného na Krajskom súde Bratislava sp.zn. 1Cud/85/2022- konanie o uznanie cudzieho rozhodnutia- Ukrajiny o rozvode manželstva.

3. Na základe takto zistených skutočností dospel súd prvej inštancie k záveru, že nariadenie neodkladného opatrenia vo veci dočasného umiestnenia maloletej do starostlivosti otca nemá zákonnú oporu ani vecné opodstatnenie. Konštatoval, že inštitút neodkladného opatrenia v konaniach podľa CMP slúži k ochrane práv dieťaťa v situáciách, keď práva dieťaťa sú zjavne ohrozené, čo nie je uvedený prípad. Maloletá je v osobnej starostlivosti matky, pričom také nedostatky na strane matky, ktoré by spôsobili hrozbu na živote, zdraví a priaznivom vývoji maloletej neboli doposiaľ osvedčené. Súd poukázal predovšetkým na správy kolízneho opatrovníka, ktoré také zmeny pomerov na strane matky, ktoré by odôvodňovali dočasnú zmenu umiestnenia dieťaťa, nekonštatujú. Navrhovateľ neosvedčil, že bez adekvátneho zásahu súdu by sa maloletá ocitla bez akejkoľvek starostlivosti alebo je jej život, zdravie a priaznivý vývoj vážne ohrozený alebo narušený. Otec neosvedčil naliehavosť potreby bezodkladnej úpravy pomerov vyžadujúcej si okamžitý zásah súdu dočasnou zmenou osobnej starostlivosti o maloletú a súd preto jeho návrh v celom rozsahu zamietol.

4. Proti tomuto rozhodnutiu podal v zákonnej lehote odvolanie otec, ktorý namietal, že postupom Okresného súdu Dunajská Streda bolo porušené jeho právo na spravodlivý proces. Uviedol, že otázkou miestnej príslušnosti súdu v tejto veci sa mal zaoberať už Krajský súd v Trnave, ktorý o tejto otázke mal rozhodnúť už dňa 28.10.2022, ale toto rozhodnutie, hoci otec je od počiatku riadne právne zastúpený, nebolo jeho zástupcovi doposiaľ doručené a pokiaľ sa záväzným spôsobom vyslovil k otázke miestnej príslušnosti, ostáva otcovi len domnievať sa, čo bolo obsahom takéhoto rozhodnutia. Postup Okresného súdu Svidník, Okresného súdu Poprad a následne aj Okresného súdu Dunajská Streda, spočívajúci v postupovaní veci na iný súd, ako údajne vecne a miestne príslušný, otec dôrazne namieta, nakoľko všeobecná prax súdov SR zastáva názor, že pokiaľ vedie konanie o rozvod manželstva s príslušenstvom jeden súd ako vecne a miestne príslušný, ten istý súd je vecne a miestne príslušný aj na konanie a rozhodovanie o čiastkových návrhoch s týmto konaním bezprostredne súvisiacich a to aj o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Tento záver podporuje aj uznesenie Krajského súdu v Žiline sp.zn. 10NcC/14/2021-59 zo dňa 30.11.2021, ktoré odvolateľ prikladá a kde súd konštatoval, že nemožno považovať za účelné, aby jedno samostatné konanie bolo vedené na inom súde než ostatné prebiehajúce, neskončené meritórne konania týkajúce sa všetkých maloletých detí. V predmetnom prípade medzi manželmi prebieha aj konanie o rozvod manželstva s príslušenstvom, návrh na začatie ktorého otec podal na Okresný súd Svidník, ktorý vec napokon postúpil Okresnému súdu Poprad a ten vedie konanie o rozvod manželstva pod sp.zn. 14P/20/2023. V zmysle ustálenej judikatúry je preto aj na konanie o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia miestne príslušný Okresný súd Poprad. Okresný súd Dunajská Streda preto pochybil jednak tým, že opomenul otcovi cestou právneho zástupcu

doručiť rozhodnutie Krajského súdu v Trnave, ďalej tým, že konal a rozhodol o návrhu, na konanie a rozhodnutie o ktorom nie je miestne príslušný a navyše nerozhodol v zákonom ustanovenej lehote, pričom spis ani po vyše roku od podania návrhu sa ani len nenachádza na príslušnom súde. Týmto konaním dochádza k závažným zásahom do Ústavou SR chránených rodičovských práv otca. Navrhol preto napadnuté uznesenie zrušiť a so záväzným pokynom postúpiť vec Okresnému súdu Poprad ako miestne príslušnému na ďalšie rozhodnutie.

5. Matka v písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu navrhla napadnuté uznesenie ako správne potvrdiť. Poukázala na to, že prvým návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 21.04.2022 sa otec obrátil na Okresný súd Svidník považujúc ho za príslušný a žiadal vydanie neodkladného opatrenia, ktorým by súd maloletú na čas do rozvodu manželstva zveril do dočasnej osobnej starostlivosti matky a upravil styk otca s maloletou. Okresný súd Svidník v konaní vedenom pod sp.zn. 4P/14/2022 vydal dňa 13.05.2022 neodkladné opatrenie, ktorým maloletú dočasne zveril do osobnej starostlivosti matky a určil styk otca s maloletou, pričom poukázal na svoju nepríslušnosť z dôvodu, že tak, ako sa preukázalo i v iných konaniach, adresa pobytu F. XX, C., nikdy nebola skutočným spoločným miestom pobytu rodičov s maloletou. Matka dopĺňa, že išlo len o formálne miesto pobytu (matka i maloletá boli v čase príchodu na Slovensko cudzími štátnymi občanmi a boli povinné vybaviť si preukaz pobytu a na uvedenej adrese žili rodičia otca), adresa však nikdy v skutočnosti nebola ich spoločným bydliskom. Napriek tomuto konštatovaniu Okresného súdu Svidník podal otec opäť na tento súd návrh na vydanie ďalšieho neodkladného opatrenia dňa 03.06.2022 so žiadosťou o zverenie maloletej do jeho dočasnej osobnej starostlivosti bez úpravy styku s matkou maloletej. Okresný súd Svidník postúpil návrh Okresnému súdu Poprad a tento vzhľadom na skutočnosť, že bydlisko maloletej bolo v čase podania návrhu na vydanie neodkladného opatrenia v D., postúpil vec Okresnému súdu Dunajská Streda, v obvode ktorého sa bydlisko maloletej dodnes preukázateľne nachádza. Matka poukazuje na ust. § 112 ods. 1 CMP, upravujúce kritéria určenia miestne príslušného súdu na konanie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých a má za to, že otec zámerne podával návrhy na nariadenie neodkladných opatrení na Okresný súd Svidník, pričom si musel byť vedomý toho, že tento nie je miestne príslušný (keďže je zastúpený advokátom) a tak otec svojím konaním prispel k postupovaniu svojich návrhov na miestne príslušný súd. Záujem otca založiť miestnu príslušnosť Okresného súdu Svidník tak matka vníma ako účelové kroky otca, ktoré sú v priamom rozpore so záujmami maloletej a ktorými v konečnom dôsledku došlo v zmysle vyjadrení otca k neprimeraným prietahom. Matka tiež dáva do pozornosti, že nakoľko otec dlhodobo žije v J., matka a maloletá v D., je neúčelné a neopodstatnené, aby návrhy vo veciach starostlivosti súdu o maloletú prejednával súd na opačnom konci Slovenska. Otcom predkladané rozhodnutie Krajského súdu v Žiline sp.zn. 10NcC/14/2021 vychádza z iných okolností. Vo veci maloletej A. má práve Okresný súd Dunajská Streda, ktorý o nej do dnešného dňa rozhodoval dovedna štyrikrát, najlepšiu znalosť opatrovníckeho spisu a je tak v najlepšom záujme maloletej, aby tento súd bol i naďalej miestne a vecne príslušným súdom v tejto veci. Matka zároveň uvádza, že Okresný súd Poprad v konaní o vydanie neodkladného opatrenia uznesením zo dňa 13.02.2023 sp.zn. 14P/8/2023 preniesol príslušnosť v danej veci na Okresný súd Dunajská Streda, ktorému po právoplatnosti postúpil spis, pričom v rozhodnutí konštatoval, že šetrením bolo zistené, že matka sa presťahovala v máji 2022 spolu s maloletou do D. a teda v čase podania návrhu sa v obvode Okresného súdu Poprad nezdržiavala. OS Poprad ďalej v uznesení konštatoval, že v konaní vedenom na OS Poprad pod sp.zn. 14P/192/2022, kde sú účastníkmi otec, matka a maloletá, došlo k preneseniu príslušnosti uznesením zo dňa 14.12.2022, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 11.01.2023 a spis bol odoslaný Okresnému súdu Dunajská Streda. Okresný súd Dunajská Streda v žiadnom konaní, ktoré mu bolo postúpené, nenamietal postúpenie veci. Matka podotýka, že v zmysle ust. § 112 ods. 2 CMP je výlučne na príslušnom súde (OS Poprad) či prenesie miestnu príslušnosť na iný súd ak v priebehu konania nastanú zmenené okolnosti, podľa ktorých sa posudzuje príslušnosť súdu. Okresný súd v Poprade rozhodol, že prenesie príslušnosť na Okresný súd Dunajská Streda a otec nepodal voči tomuto opravný prostriedok, čím de facto súhlasil s prenesením príslušnosti a príslušnosť Okresného súdu Dunajská Streda je preto daná. V neposlednom rade nemožno Okresný súd Poprad pokladať za miestne príslušný súd s poukazom na zásadu perpetuatio fori, nakoľko na tomto súde nikdy nebol zo strany otca, či matky podaný žiadny návrh a teda nebolo tu priamo zahájené žiadne konanie, ktoré by potenciálne zakladalo jeho miestnu príslušnosť. Vzhľadom na uvedené skutočnosti matka navrhla napadnuté uznesenie potvrdiť, zároveň navrhla, aby súd v zmysle ust. § 54 CMP priznal matke voči otcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, nakoľko matke by trovy súdneho konania neboli vznikli, keby otec nebol býval inicioval toto súdne konanie s ohľadom na absenciu akéhokoľvek skutkového či právneho základu pre podanie návrhu.

6. Kolízny opatrovník sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

7. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba (§ 359 a § 362 ods. 1 CSP a § 7 ods. 1 CMP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 355 ods. 2 a § 357 písm. d/ CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania preskúmal napadnuté uznesenie, ako aj konanie mu predchádzajúce bez ohľadu na rozsah a dôvody odvolania (§ 65 a § 66 CMP) a dospel k záveru, že odvolanie otca maloletej je dôvodné.

8. Predmetom konania na súde prvej inštancie bol návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia, doručený súdu dňa 03.06.2022, ktorým sa domáhal dočasného zverenia maloletej do jeho osobnej starostlivosti a to až do právoplatného skončenia konania o rozvod manželstva rodičov maloletej. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu s poukazom na argumenty odvolateľa, skutočnosti vyplývajúce z obsahu spisu a odôvodnenie napadnutého uznesenia bolo posúdiť, či je správne a zákonné rozhodnutie Okresného súdu Dunajská Streda, ktorým návrh otca zamietol.

9. Otec maloletej v odvolaní namietal, že postupom a rozhodnutím Okresného súdu Dunajská Streda došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces a to tým, že jednak označený súd opomenul otcovi cestou právneho zástupcu doručiť rozhodnutie Krajského súdu v Trnave zo dňa 28.10.2022, ďalej tým, že konal a rozhodol o návrhu, na konanie a rozhodnutie o ktorom nie je miestne príslušný, a tiež tým, že súd nerešpektoval zákonnú lehotu na vydanie rozhodnutia.

10. Podľa Čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu ustanoví zákon.

11. Podľa § 112 ods. 1 a 2 CMP, na konanie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých je miestne príslušný súd, v ktorého obvode má maloletý v čase začatia konania bydlisko určené dohodou rodičov alebo iným zákonným spôsobom. (1) Ak sa zákonným spôsobom zmenia okolnosti, podľa ktorých sa posudzuje miestna príslušnosť, môže súd preniesť svoju príslušnosť na iný súd, ak to vyžaduje záujem maloletého. Ak tento súd nesúhlasí s prenesením príslušnosti, rozhodne jeho nadriadený súd. (2)

12. Z vyššie citovaného ustanovenia § 112 CMP vyplýva, že miestna príslušnosť vo veciach starostlivosti o maloletých sa odvodzuje od miesta bydliska dieťaťa v čase začatia konania. CMP však výslovne zakotvuje zásadu, že miesto bydliska dieťaťa sa zohľadňuje len vtedy, ak bolo určené zákonným spôsobom, t.j. určené buď dohodou rodičov, alebo iným zákonným spôsobom, najmä rozhodnutím súdu. Rozhodnutie súdu určí bydlisko dieťaťa nielen vtedy, ak je budúce miesto pobytu výslovne uvedené vo výroku rozhodnutia (ústavná starostlivosť, ochranná výchova) ale vždy, keď maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti len jedného z rodičov, alebo (v prípade náhradnej starostlivosti) do starostlivosti tretej osoby. Miestna príslušnosť vo veciach starostlivosti o maloleté dieťa sa určuje podľa okolností, ktoré sú tu v čase prvého rozhodovania súdu a trvá po celú dobu konania (tzv. zásada perpetuatio fori), výnimku z tohto pravidla zákon ustanovuje v § 112 ods. 2 CMP, ktorý umožňuje zmeniť príslušný súd a to prenesením príslušnosti na iný súd za predpokladu, že sa v priebehu konania zákonným spôsobom zmenia okolnosti, podľa ktorých sa posudzuje miestna príslušnosť a vyžaduje to záujem maloletého.

13. Z okolností uvedeného prípadu tak, ako vyplývajú z obsahu predloženého spisu, tunajší krajský súd zistil, že návrhom, doručeným na Okresný súd Svidník dňa 16.03.2022 sa otec domáhal rozvodu manželstva a úpravy rodičovských práv a povinností k maloletej A.. Po začatí konania dňa 21.04.2022 otec doručil návrh na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci úpravy rodičovských práv a povinností k maloletej na čas do právoplatného skončenia konania o rozvod (ktorý návrh súd vylúčil z rozvodového konania) a Okresný súd Svidník na jeho základe nariadil uznesením č.k. 4P/14/2022-55 zo dňa 13.05.2022 neodkladné opatrenie, ktorým maloletú dočasne zveril do osobnej starostlivosti matky s oprávnením oboch rodičov maloletú zastupovať a spravovať jej majetok v bežných veciach a zároveň upravil styk otca s maloletou s tým, že toto neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatnosti úpravy výkonu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode manželstva vedenom na OS Svidník pod sp. zn. 4P//9/2022.

14. Dňa 03.06.2022 bol Okresnému súdu Svidník doručený nový návrh otca maloletej na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiada zveriť maloletú do jeho dočasnej osobnej starostlivosti bez

úpravy styku matky s maloletou a to až do právoplatného skončenia konania o rozvod manželstva vedeného na OS Svidník. Otec návrh podal na tento súd dôvodiac tým, že maloletá má bydlisko (tak ako aj jej rodičia) na adrese F. XX, C.. Okresný súd Svidník dňa 06.06.2022 postúpil vec podľa § 5 a § 6 ods. 1 a § 112 ods. 1 CMP ako miestne príslušnému Okresnému súdu Poprad, pretože zistil, že maloleté dieťa s matkou od apríla 2022 bývalo v podnájme na adrese K. XXX, G. H.. Okresný súd Poprad následne dňa 10.06.2022 vec postúpil Okresnému súdu Dunajská Streda, nakoľko po prešetrení pomerov zistil, že matka s dieťaťom sa zdržiava v D.. Okresný súd Dunajská Streda dňa 01.07.2022 rozhodol o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia jeho zamietnutím (prvé rozhodnutie), otec však voči tomuto rozhodnutiu podal odvolanie a Krajský súd v Trnave ako súd odvolací dňa 28.10.2022 napadnuté uznesenie zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie dôvodiac tým, že vo veci rozhodol miestne nepríslušný súd, pričom vyslovil pokyny na ďalší postup. Na základe uvedeného bol spis zo strany Okresného súdu Dunajská Streda následne vrátený Okresnému súdu Poprad, ktorý uznesením č.k. 14P/8/2023-138 zo dňa 13.02.2023 preniesol príslušnosť na Okresný súd Dunajská Streda podľa § 112 ods. 2 CMP z dôvodu, že matka s maloletou má bydlisko v obvode Okresného súdu Dunajská Streda, na ktorý súd bola prenesená z tohto dôvodu príslušnosť aj v ďalšej opatrovanskej veci maloletej, pričom je v záujme maloletej A., aby sa konanie viedlo na označenom súde. Uvedené uznesenie o prenesení príslušnosti bolo doručené všetkým účastníkom konania (právnemu zástupcovi otca dňa 21.02.2023), nikto z účastníkov nepodal proti nemu sťažnosť, hoci o tejto možnosti boli písomne poučení a uznesenie tak nadobudlo právoplatnosť dňa 12.04.2023. Vzhľadom na uvedené, pôvodný nedostatok miestnej príslušnosti Okresného súdu Dunajská Streda na konanie bol právoplatným uznesením o prenesení príslušnosti konvalidovaný a preto námietka odvolateľa, že Okresný súd Dunajská Streda nie je príslušný na konanie a rozhodovanie o návrhu otca nebola dôvodná.

15. V ďalšom otec vytýkal konajúcemu súdu, že nerozhodol o otcovom návrhu v zákonných lehotách. Uvedená výhrada je síce podložená, nedodržanie lehoty ale nepredstavuje procesnú vadu konania. Odvolací súd poukazuje na judikatúru najvyššieho súdu, v zmysle ktorej sama skutočnosť, že súd v zákonom ustanovenej lehote nerozhodol o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, nemá za následok odňatie možnosti účastníka konania pred súdom konať (R 53/2012). Vo svojom rozhodnutí sp. zn. 3Cdo 286/2013 Najvyšší súd SR uviedol, že z právnej úpravy lehôt, v ktorých má byť rozhodnuté o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia alebo v ktorých má odvolací súd rozhodnúť o odvolaní proti rozhodnutiu o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia vyplýva, že tieto lehoty majú (iba) poriadkový, inštruktívny charakter. Ide teda o lehoty, v rámci ktorých má byť príslušné rozhodnutie vydané, ak je to možné. Nedodržanie týchto lehôt nie je sankcionované a nepredstavuje procesnú vadu konania.

16. Napokon otec v odvolaní namietal aj ďalšie procesné pochybenie okresného súdu a to nedoručenie zrušujúceho rozhodnutia Krajského súdu v Trnave zo dňa 28.10.2022 právnemu zástupcovi otca. Po oboznámení sa s obsahom spisu odvolací súd musel konštatovať, že uvedená odvolacia argumentácia je dôvodná a opodstatňuje postup podľa § 389 ods. 1 písm. b) Civilného sporového poriadku.

17. Podľa § 389 ods. 1 písm. b) Civilného sporového poriadku odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

18. Z obsahu spisu vyplýva, že uznesenie KS TT č.k. 26CoP/91/2022-119 zo dňa 28.10.2022, ktorým tunajší odvolací súd zrušil skoršie rozhodnutie Okresného súdu Dunajská Streda (č.k. 5P/50/2022-67 zo dňa 01.07.2022), nebolo vôbec doručované účastníkom konania, preto do dnešného dňa nenadobudlo právoplatnosť. Takýmto postupom súd odňal účastníkom možnosť konať pred súdom. Odňatím možnosti konať pred súdom treba rozumieť taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa strane znemožní realizácia jej procesných práv priznaných jej v súdnom konaní za účelom obhájenia a ochrany jej práv a právom chránených záujmov.

19. Právo na spravodlivý proces je zaručené článkom 6 ods. 1 Dohovoru. Obsah práva na spravodlivý proces je pomerne široký (právo na nezávislý a nestranný súd, právo na zákonného sudcu, právo na prejednanie veci v primeranej lehote, právo na riadne poučenie o procesných právach a povinnostiach, rovnosť zbraní, zákaz ľubovôle, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia a mnohé ďalšie), pričom porušenie ktoréhokoľvek čiastkového práva účastníka postupom súdu predstavuje pochybenie súdu.

O naplnenie odvolacieho dôvodu v zmysle § 365 ods. 1 písm. b) CSP (t.j., že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces) však pôjde len vtedy, ak nesprávny procesný postup súdu, znemožňujúci realizáciu práv účastníka, dosiahne určitú intenzitu, ktorá odôvodní záver o tom, že celé konanie sa nejaví ako spravodlivé. Konkrétne pochybenie súdu preto musí byť hodnotené v kontexte celého konania. Dôvodom na zrušenie rozhodnutia je taký zásah do práva na spravodlivý proces, ktorý vzhľadom na jeho povahu a intenzitu nie je možné v odvolacom konaní napraviť. O taký prípad išlo podľa názoru odvolacieho súdu aj v posudzovanej veci.

20. Tým, že rozhodnutie odvolacieho súdu č.k. 26CoP/91/2022-119 zo dňa 28.10.2022 v predmetnej veci nebolo účastníkom doručované, nielenže nenadobudlo právoplatnosť (a za takéhoto stavu okresný súd opätovne o návrhu otca rozhodol), ale zároveň bola účastníkom odňatá možnosť dozvedieť sa o spôsobe rozhodnutia odvolacieho súdu a jeho dôvodoch. Podľa nálezu Ústavného súdu SR č. II.ÚS 400/2011 základné právo na súdnu ochranu si v materiálnom zmysle vyžaduje takú aplikáciu zákonných ustanovení o procesnom postupe všeobecného súdu, ktorá zabezpečí reálny prístup účastníka konania k súdu a to vrátane odvolacieho súdu. A fortiori to platí v prípade, ak všeobecný súd postupoval chybné. Z ústavného hľadiska sa javí ako popretie samej podstaty práva na prístup k súdu, ak účastník konania prišiel o prístup k odvolaciemu súdu (o meritórne konanie a rozhodnutie o odvolaní) v dôsledku pochybenia samotného súdu.

21. So zreteľom na vyššie uvedené odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie svojim postupom znemožnil otcovi maloletej realizáciu jeho procesných práv, ktoré mu Civilný sporový poriadok priznáva a odňal mu možnosť konať pred súdom, keď opätovne rozhodol o jeho návrhu bez toho, aby predtým riadne doručil rozhodnutie vydané Krajským súdom v Trnave na základe jeho odvolania proti prvému rozhodnutiu Okresného súdu Dunajská Streda, čím mu odoprel prístup k rozhodnutiu odvolacieho súdu, znemožnil mu oboznámiť sa s argumentáciou krajského súdu, pre ktorú k zrušeniu rozhodnutia došlo, pričom táto môže zásadným spôsobom ovplyvniť ďalší postup otca v konaní a jeho možnosť relevantným spôsobom reagovať na postup súdu a argumentovať v predmetnej veci. Okresný súd tak svojím vadným procesným postupom znemožnil otcovi ako účastníkovi konania, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, pričom tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

22. Preto odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie podľa § 389 ods. 1 písm. b) v spojení s § 391 ods. 1 CSP. Po vrátení veci súd prvej inštancie bude postupovať vo vyššie naznačenom smere, napravi procesné pochybenie, ktorého sa dopustil a následne vo veci opätovne rozhodne, pričom svoje rozhodnutie i náležite v súlade s § 220 CSP odôvodní, a to i s prihliadnutím na vyjadrenia účastníkov konania, ktoré prezentovali v priebehu odvolacieho konania. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie i o trovách konania (§ 396 ods. 3 CSP) s prihliadnutím aj na návrh matky, ktorým žiadala náhradu trov konania priznať v zmysle ust. § 54 CMP, ako vyplýva z jej vyjadrenia k podanému odvolaniu.

23. Senát krajského súdu uvedené uznesenie prijal jednomyseľne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).